

PRŮVODCE

**převodem financování
nepedagogické práce
na obce a kraje**

květen 2025

Od **1. ledna 2026** dojde k důležité změně ve financování regionálního školství. Cílem je zajistit **stabilnější, férovější a efektivnější rozdělování peněz** na podpůrné činnosti ve školství. Stát bude v novém systému **financovat pouze pedagogickou práci** ve školách a školských zařízeních, zatímco obce, kraje a dobrovolné svazky obcí budou odpovídat za **financování nepedagogické práce**, většiny tzv. **ostatních neinvestičních výdajů a provozních nákladů**. Tato informativní brožura vysvětluje připravované změny.

OBSAH

- 1 Co je nepedagogická práce?
- 2 Co a kdy se změní?
- 3 Budou mít obce a kraje na nepedagogy dost peněz?
- 4 Proč právě teď?
- 5 Proč bude nový systém spravedlivější?
- 6 Co změna financování znamená pro školy, učitele i zřizovatele?
- 7 Nejčastější dotazy k nové podobě financování škol
- 8 Další informace a zdroje

CO JE NEPEDAGOGICKÁ PRÁCE?

Pojem nepedagogická práce označuje ve školství činnosti, které přímo nesouvisí s výukou a výchovou žáků, ale které jsou nezbytné pro zajištění provozu škol.

Jedná se například o:

Údržbu, provoz
a bezpečnost
školních budov

Úklid

Administrativu ve
školách

Zajištění školního
stravování

IT podporu škol

Tyto podpůrné činnosti jsou **zpravidla financovány jinak** než práce pedagogických pracovníků (učitelů, vychovatelů, speciálních pedagogů, školských logopedů, psychologů, asistentů pedagoga atd.).

Připravovaná změna toto dlouhodobé rozdělení respektuje a umožní zřizovatelům a školám zvolit efektivní způsob zajištění těchto činností.

CO A KDY SE ZMĚNÍ?

Od **1. 1. 2026** se nově přerozdělí odpovědnost za financování regionálního školství mezi stát a zřizovatele.

BUDOU MÍT OBCE A KRAJE NA NEPEDAGOGY DOST PENĚZ?

Součástí změny je **trvalé navýšení peněz pro obce a kraje**, které zřizují školy.

Dojde k tomu **navýšením podílu** obcí a krajů **na rozpočtovém určení daní**, což bude jen v roce 2026 znamenat navýšení o přibližně 32,4 mld. Kč. V následujících letech bude toto **navýšení dále růst** spolu s růstem výnosu ze sdílených daní.

32,4 mld. Kč

2026

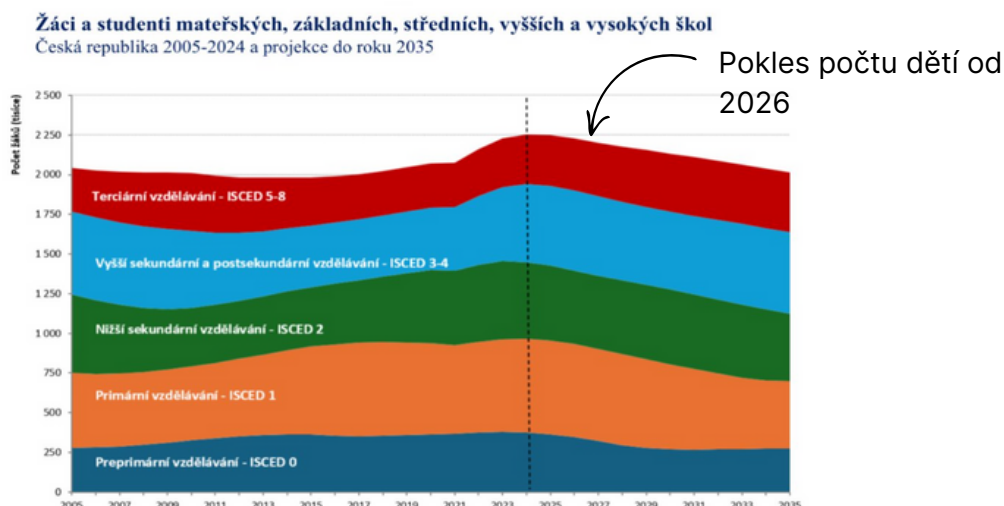

Na rozdíl od současného stavu, v němž objem financí na nepedagogy a ONIV není nijak garantován, bude v režimu rozpočtového určení daní **automaticky valorizována částka, kterou obce a kraje na své školy získají**, protože podíl zůstane zafixován a daňové výnosy v čase rostou.

PROČ PRÁVĚ TEĎ?

Nyní je **nejvhodnější čas** na změnu financování škol. České školy se aktuálně nacházejí na **populačním vrcholu**, kdy **počet žáků dosahuje svého maxima**. To znamená, že podíl krajů a obcí na **rozpočtovém určení daní (RUD)** se nyní **fixuje na demografickém vrcholu**, což zajistí školám a zřizovatelům **dlouhodobou finanční stabilitu**.

Školy se aktuálně nacházejí na vrcholu populační křivky, ale od roku 2026 začne počet dětí postupně klesat. Podíl na výnosu daní však zůstane zachován.

Výhody do budoucna

Tato změna dává školám a zřizovatelům **finanční jistotu na příští dekády**, kdy budou prostředky státního rozpočtu na školství pod stále **větším tlakem jiných resortů a politických zájmů**, např. v souvislosti se stárnutím populace, ale pravděpodobně i s nezbytným navyšováním výdajů na zajištění bezpečnosti.

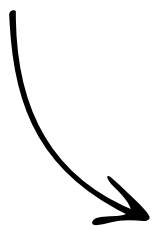
Zafixování vyššího podílu obcí a krajů na výnosech sdílených daní **zvyšuje jistotu zabezpečení výdajů** na školské služby oproti současnému nastavení.

Transparentnější a efektivnější systém zajistí **stabilitu financování škol a lepší využití peněz**.

O změně se debatuje dlouhodobě a její dopady jsou odborné veřejnosti známe, například ve Strategii 2030+ schválené již v roce 2019:

Strategie 2030+

Opatření č. 4 Fakultativní rozdělení kompetencí vedení škol a podpora nepedagogické práce:

Cílem opatření je komplexní podpora nepedagogické práce a rozdělení kompetencí v rámci řízení organizace, které školám umožní věnovat maximální možný čas kvalitě pedagogického procesu.

Klíčová aktivita 4.3. Spolupodílení se zřizovatelů na nepedagogických činnostech školy:

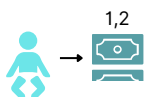
Bude vytvořen věcný záměr pro možnost převzetí některých nepedagogických činností zřizovatelem (např. správce ICT, údržba zahrady, budov atp.).

PROČ BUDE NOVÝ SYSTÉM SPRAVEDLIVĚJŠÍ?

Nový systém financování nepedagogické práce a ONIV je nastaven tak, aby odpovídal reálnému počtu dětí ve školách – **s rostoucím počtem dětí poroste také daňový výnos zřizovatele.**

Důkladné propočty, na jejichž základě nový model financování stojí, ukázaly značné **rozdíly v nákladech na nepedagogickou práci** v některých typech škol způsobené specifiky jejich provozu. Proto bude **systém dětí v některých druzích škol finančně zvýhodňovat:**

dítě v mateřské škole

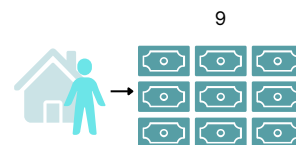
1,2× vyšší financování

dítě ve speciální škole nebo třídě

2× vyšší financování

dítě v dětském domově

9× vyšší financování

Vedle toho systém finančně zvýhodní i **žáky základních škol**, které budou **zřizovány svazkem obcí**, případně **společenstvím obcí**, nebo škol se **spojeným ředitelstvím**.

 Podpora svazkových škol a spolupráce obcí

20% motivační bonus v RUD pro školy zřízené ve spolupráci více obcí.

Strategie 2030+

Poskytovat systematickou podporu v území

Zřizovatelé (zejména větší obce a města) budou motivováni ke spolupráci se zřizovanými školami vedoucí k vyšší míře koordinace činností souvisejících se správou budov, veřejných zakázek, projektovou administrativou, účetnictvím atd. Současně s tím bude poskytována metodická pomoc a podpora zejména těm zřizovatelům, kteří zřizují menší počet škol a nedisponují dostatečnými kapacitami ani odbornou znalostí pro řešení všech administrativních úkonů a nepedagogické zátěže škol, a to zejména prostřednictvím přímé metodické podpory vzniku tzv. svazkových škol, přechodu na právní formu školské právnické osoby apod.

Nebudou ohroženy malé školy?

 Zachování škol v malých obcích

Podpora předškolního vzdělávání i v nejmenších obcích

 Efektivní využití prostředků

Obce s vhodnou organizací škol budou mít větší prostor pro investice do jejich modernizace nebo lepší odměňování nepedagogů

CO ZMĚNA FINANCOVÁNÍ ZNAMENÁ PRO JEDNOTLIVÉ AKTÉRY?

Nový systém financování přináší **stabilitu, spravedlnost a jasné rozdělení odpovědnosti** mezi stát, školy a jejich zřizovatele. Zajišťuje, že **platy učitelů zůstanou odděleny od platů nepedagogů**, nepedagogičtí zaměstnanci budou mít **férovější a stabilnější způsob financování** a ředitelé škol získají **větší prostor pro kvalitní vedení výuky**. Obce a kraje zároveň dostanou **více peněz a větší pravomoci**, aby mohly školy spravovat efektivněji.

Pedagogičtí pracovníci

Stabilní financování

- principy financování pedagogů se nemění, budou nadále financováni ze státního rozpočtu

Peníze pro pedagogy zůstanou pedagogům

- pedagogové mají jistotu, že jejich platy nebudou ohroženy přesuny financí na dofinancování platů nepedagogů

Podpora klimatu školy

- školy získají možnost více investovat do podpory, například do školních psychologů či speciálních pedagogů

Nepedagogičtí zaměstnanci

Automatická valorizace platů

- platy nepedagogů mohou být pravidelně navyšovány díky růstu daňových výnosů

Spravedlivější podmínky

- nový model zajistí férové financování nepedagogických zaměstnanců přizpůsobené místním podmínkám

Stabilita a jistota

- lepší finanční plánování umožní udržet kvalitní provozní personál a jeho dlouhodobou podporu

Ředitelé škol

Úleva od provozních starostí

- ředitelům se mohou snížit administrativní starosti s financováním úklidu, údržby nebo správy technického zázemí

Více prostoru pro vedení školy

- budou se moci soustředit na kvalitu výuky, metodickou podporu a profesní rozvoj pedagogů

Efektivnější řízení školy

- jasnější financování usnadní dlouhodobé plánování a sníží administrativní zátěž ředitelů

Obce a kraje

Více financí na provoz škol

- celkový výnos na žáka s koeficientem 1 bude 35 000 Kč/rok

Posílení pravomocí

- zřizovatelé budou mít větší autonomii při schvalování rozpočtů školám

Flexibilita financování

- obce a kraje budou moci lépe plánovat rozvoj škol podle aktuálních potřeb

NEJČASTĚJŠÍ DOTAZY K NOVÉ PODOBĚ FINANCOVÁNÍ ŠKOL

Změna financování školství přináší jasnější pravidla a stabilnější rozpočty pro zřizovatele i školy. Zároveň ale vyvolává mnoho otázek, které se týkají pracovněprávních vztahů nepedagogických zaměstnanců, spravedlnosti nového systému či financování školních jídelen.

? Bude nepedagogické zaměstnance kvůli této změně nově muset zaměstnávat zřizovatel?

- Návrh nemění pracovněprávní vztahy, ale pouze subjekt odpovědný za zajištění peněz na nepedagogické zaměstnance.
- Nepedagogičtí zaměstnanci mohou zůstat zaměstnanci školy, pokud to bude nejvhodnější model.
- Pokud se škola a obec dohodnou, že by bylo efektivnější, aby některé nepedagogické pozice (např. údržba, IT technik, účetní) přešly pod přímou správu obce, bude to možné – stejně jako doposud.
- Stále platí možnost zajišťovat nepedagogické služby externě, například smlouvou s městskými technickými službami nebo soukromými firmami (např. účetnictví, BOZP, školní stravování).

? Kdo bude hodnotit kvalitu nepedagogické práce?

- Zaměstnavatel nebo jím pověřená osoba – tedy škola, obec nebo smluvní partner, nebo ČŠI.
- V případě externích dodavatelů je klíčové nastavit jasné smluvní podmínky pro hodnocení kvality práce.

? Započítávají se do RUD na nepedagogy i děti v dětských skupinách a lesních školkách?

- Dětské skupiny do financování nepedagogů nepatří, protože jsou financovány odděleně z dotací MPSV.
- Lesní mateřské školy se do výpočtu RUD započítávají, pokud jsou zřizované obcí, krajem nebo dobrovolným svazkem obcí a zapsané v rejstříku škol.

NEJČASTĚJŠÍ DOTAZY K NOVÉ PODOBĚ FINANCOVÁNÍ ŠKOL

? Jak může zřizovatel optimalizovat financování nepedagogů?

- Komunikace je klíčová – zřizovatel by měl úzce spolupracovat s ředitelem školy, aby pochopil reálné potřeby školy a efektivně plánoval rozpočet.

? Budou finance na nepedagogické zaměstnance účelově určeny?

- Ne, jedná se o podíl z rozpočtového určení daní (RUD), se kterým obec nakládá v rámci své samostatné působnosti. O rozpočtu rozhoduje zastupitelstvo.

? Jak to bude s financováním školních jídelen?

- Finance na školní jídelny nejsou vyčleněny zvlášť, ale jsou zahrnuty ve výpočtu RUD na každého žáka.
- To znamená, že zřizovatel dostane finance na stravování za každé dítě v MŠ, žáka ZŠ nebo žáka SŠ a bude je rozdělovat podle místní organizace školního stravování.
- Pokud školní stravování zajišťuje obec externě, bude hradit tuto službu na smluvním základě.

? Jak to bude s financováním ONIV (ostatní neinvestiční výdaje)?

- Ostatní neinvestiční výdaje (ONIV) zahrnují školní pomůcky, učebnice, IT vybavení, školení učitelů, povinnou výuku plavání, přípravu na řidičská oprávnění, svářečské kurzy a další nezbytné výdaje související s provozem škol.
- Od ledna 2026 přechází financování ONIV plně do odpovědnosti krajů a obcí, které na ně dostanou finance prostřednictvím rozpočtového určení daní (RUD).

? Co se nemění?

- Stát bude nadále financovat přípravu na získání řidičského a svářečského oprávnění v oborech, kde povinnost toto zajistit vyplývá z příslušného RVP a povinnou výuku plavání, protože tyto výdaje jsou považovány za součást financování pedagogické činnosti.

? Jak budou ONIV rozdělovány mezi školy?

- ONIV budou součástí celkového balíku financí pro školy, který budou spravovat obce a kraje.

DALŠÍ INFORMACE A ZDROJE

**Metodika a legislativní
podklady**

Kontakt

pro média:

press@msmt.gov.cz

další dotazy:

stredniclanek@msmt.gov.cz